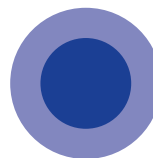


De Utrechtse Spelen



€ **1.500.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **2.500.000**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.9 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Utrechtse Spelen maakt theater voor de stad en provincie Utrecht en de rest van Nederland. Uit haar missie blijkt dat de instelling dit doet vanuit de overtuiging dat theater een belangrijke rol speelt in de culturele en intellectuele vorming van de mensen en hun samenleving. De instelling maakt theater dat mensen, van alle rangen en standen en uit alle windstreken, raakt door de fysieke nabijheid van acteurs die voor hen een spel opvoeren.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting De Utrechtse Spelen een subsidiebedrag toe te kennen van € 1.500.000.

De Utrechtse Spelen heeft in de ogen van de raad in een paar jaar tijd een naam opgebouwd als producent van grootschalig en meeslepend theater dat voor een groot publiek aantrekkelijk is. De instelling heeft zich in de Utrechtse regio goed geworteld. De raad vindt echter dat de plannen voor de komende periode weinig focus hebben en dat de nadruk te veel ligt op de enorme aantallen bezoekers die de instelling wil bereiken.

Hoewel de raad erkent dat publieksbereik van groot belang is voor instellingen in de basisinfrastructuur, slaat bij De Utrechtse Spelen de balans door. De verwachte omvang van het publiek lijkt ondanks de bewezen successen erg optimistisch en de grootschaligheid van de plannen maakt de instelling kwetsbaar. Het beleid op het gebied van talentontwikkeling is niet gestoeld op een heldere visie en maakt een ad hoc indruk.

De Utrechtse Spelen heeft ingetekend voor de functie van groot toneelgezelschap. Ook drie andere instellingen in de kernpunten buiten de drie grote gemeenten hebben voor deze functie subsidie aangevraagd.

De raad adviseert De Utrechtse Spelen niet te honoreren als groot toneelgezelschap, maar als middelgroot gezelschap. Voor een toelichting op de onderlinge afweging verwijst de raad naar de inleiding.

Beoordeling

Kwaliteit

De Utrechtse Spelen heeft sinds het aantreden van de artistiek leider aan het begin van 2009 een artistiek beleid ontwikkeld waarbij grootschalige, laagdrempelige producties in de schouwburgzaal en op locatie de kern van het repertoire vormen. De instelling encenseert klassiekers en nieuwe toneelstukken op een wijze die voor een groot publiek aansprekend en meeslepend is. De Utrechtse Spelen beschikt niet over een eigen ensemble, maar kiest per productie acteurs die deels regelmatig terugkeren. De artistiek leider, de gastregisseurs en de rest van het artistieke team zijn over het algemeen erg bekwaam.

De producties hebben in de ogen van de raad een degelijke, maar weinig vernieuwende kwaliteit. Daarnaast maakt De Utrechtse Spelen jongerenproducties op scholen en coproduceert zij met andere Utrechtse initiatieven.

In het activiteitenplan wordt het beproefde beleid van De Utrechtse Spelen voortgezet. De instelling kondigt een groot aantal ambitieuze producties aan, waarin zij opnieuw op een aantal bijzondere locaties gaat spelen. De raad heeft waardering voor de ambities en het vakmanschap van het gezelschap, dat zich uitbetaalt in grote publiekssuccessen. Er ontbreekt echter een inhoudelijk profiel in de artistieke plannen. De omvang van het project, het publiek en het spektakel lijken soms de artistieke drijfveer te overschaduwen.

Publieksbereik

De Utrechtse Spelen heeft de afgelopen jaren gezorgd voor een explosieve stijging van het aantal bezoekers en streeft ernaar de komende jaren haar publiek flink te laten groeien. Gezien de resultaten uit het verleden lijkt een stijging realistisch, maar de raad mist een goede onderbouwing van de verwachting meer dan 125.000 bezoekers te bereiken in 2016. De instelling heeft dankzij de samenwerking met de Stadsschouwburg Utrecht en andere instellingen een sterke binding met de stad en de regio, waardoor zij daar een groot deel van de bevolking kan bereiken.

Cultureel ondernemerschap

De instelling presenteert zich in haar activiteitenplan als een ondernemende organisatie, met een beoogd eigen inkomstenpercentage van 182% in 2016. De raad kan uit de plannen niet opmaken waarop deze ambitie is gebaseerd. Hij vraagt zich af of inkomsten die door grootschalige projecten worden gegenereerd voldoende ten gunste komen van de financieel minder renderende producties, zoals die op het gebied van talentontwikkeling. De Utrechtse Spelen neemt met de omvang van de grootschalige producties dermate grote financiële risico's dat de raad eraan twijfelt of de meer kwetsbare producties wel genoeg zijn geborgd. De instelling kiest voor een flexibel businessmodel met weinig vast personeel, waardoor het efficiënt kan werken.

De raad heeft waardering voor het marketingbeleid van De Utrechtse Spelen. De instelling zet zichzelf uitstekend in de markt, creëert een eigen merknaam en zet alle middelen in om publiek te trekken en vast te houden.

Educatie

De raad ondersteunt de keuze dat de educatieve activiteiten gericht zijn op de behoefte van de doelgroepen. De schoolvoorstellingen sluiten nauw aan bij de belevingswereld van het publiek. De instelling legt ook bij deze activiteiten de nadruk op een groot bereik, in 2015 zelfs van 30.000 jongeren. Zulke ambities zijn lovenswaardig, maar de raad vraagt zich af of de kwaliteit bij een dergelijke capaciteit wel genoeg overeind blijft.

(Inter)nationaal belang

De Utrechtse Spelen heeft een aantal projecten gerealiseerd die vanwege de locatie en de schaal onderscheidend zijn in Nederland. De instelling bouwt aan een naam die voor een groot publiek vertrouwenwekkende kwaliteit biedt. De landelijke uitstraling blijft, gelet op het aantal speelbeurten buiten de stad en de regio, beperkt.

Talentontwikkeling

De instelling heeft een aantal jonge regisseurs aangetrokken dat de komende jaren producties gaat coregisseren. De raad mist in de plannen echter een visie op talentontwikkeling, de inrichting van de trajecten die de makers gaan afleggen en de wijze waarop zij gecoacht gaan worden. De raad vraagt zich af of de stappen die zij in de richting van de grote zaal afleggen niet te groot zijn.